

NIEUWSBRIEF SKAL BIO CONTROLE, MEI 2016

SKALACTUEEL

Informatie over regelgeving en toezicht op de biologische landbouw

Omschakelen? Zo doe je dat!

Hoe lang is de omschakelperiode van een perceel?

De omschakelperiode is afhankelijk van het gewas of het gebruik van het perceel:

- Eén of tweejarige gewassen: zaaien/planten na 2 jaar
- Overblijvende gewassen (fruitbomen, asperges etc.): oogst 3 jaar
- Grasland: oogst na 2 jaar

Kan de omschakelingsperiode korter?

Ja, maar alleen als u een officiële verklaring heeft van:

- Een terrein eigenaar met percelen welke onder de SNL-certificering vallen.
- Of een verklaring van Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Provinciale Land- schappen of de Waterschappen.

>> lees verder over omschakelen op p.2

(In)formeel toezicht

De betrouwbaarheid van de biologische sector is een groot goed. Dit weten gecertificeerde biologische ondernemers al lang. Bij twijfel over de bio-status van een geleverd product of dienst, komt een melding bij ons binnen. En ook consumenten weten ons (via de biologische vragenlijn) te vinden als ze twijfelen over een bio-product of -producent. Maar wat ons opvalt is dat we de laatste tijd steeds meer meldingen krijgen van (gangbare) ondernemers die zien dat er fouten worden gemaakt door biologisch gecertificeerde collega's of afnemers. Zo werden we bijvoorbeeld geïnformeerd over een boer

die gangbaar gras afnam. Of over een andere bio-boer die gangbaar veevoer aanschaft. Op basis van deze meldingen kunnen wij gerichte inspecties inzetten en -waar nodig- sanctioneren. Wij zien het als een positief teken dat steeds meer mensen weten wat er van een biologische ondernemer wordt verwacht. De meldingen dragen bij aan een betrouwbaar biologisch eindproduct. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat u zich ervan bewust bent dat er naast onze inspecties ook sprake is van een groeiende sociale controle. Dit informele toezicht kan overgaan op formeel toezicht.

Extra inspecties

In biologische teelten is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en ontsmet uitgangsmateriaal niet toegestaan. Dit is de basis van de biologische teelt. Daarom vinden we het belangrijk om jaarlijks extra aandacht te besteden aan teeltmaatregelen. Ook dit jaar voeren wij weer onaangekondigde inspecties en monsternames uit bij 100 telers. We maken een willekeurige selectie van bedrijven waarbij we er wel voor zorgen dat alle sectoren meegenomen worden. Tijdens de inspectie let de inspecteur op aanwijzingen die kunnen duiden op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Naast deze visuele controle, neemt de inspecteur ook monsters van het gewas. Daarnaast zal de inspecteur steekproefsgewijs het uitgangsmateriaal beoordelen.

>>

Verklaring bij verkorting omschakelen

In de verklaring moet staan hoelang de percelen niet zijn bewerkt met niet toegestane meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. In de verklaring moet tevens het nummer van het SNL-certificaat waaronder het perceel geregistreerd staat vermeld worden. Daarnaast moet een kopie van het geldige SNL certificaat van de terreineigenaar worden toegevoegd. Wanneer de percelen aantoonbaar langer dan 3 jaar niet zijn bewerkt met niet toegestane meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen dan zijn uw percelen per direct biologisch. Is dit minder dan 3 jaar, dan komt u voor verkorting van de omschakelingsperiode in aanmerking.

Hoe bepaal ik de ingangsdatum van het omschakelen?

Als u percelen wilt omschakelen dan moet u deze schriftelijk aanmelden bij Skal. U ontvangt hiervan een bevestiging. U kiest zelf de startdatum van het omschakelen. (Dit kan niet met terugwerkende kracht.) Vóór deze startdatum (bijvoorbeeld 1 april of 15 april) gelden de biologische regels nog niet. Vanaf de startdatum moet u zich houden aan de biologische regelgeving en mag u geen gebruik meer maken van kunstmest, gangbaar uitgangsmateriaal of chemische gewasbeschermingsmiddelen. Alles wat u vóór de startdatum met de grond doet, telt nog niet mee voor de biologische certificering. Bij de jaarberekeningen houden we rekening met de startdatum (bijvoorbeeld bij jaarberekening mest).

Hoe moet ik de producten noemen?

In de periode dat uw percelen nog niet biologisch zijn, oogst u wel van deze percelen. U kunt deze oogst op de volgende manier aanduiden:

- Zonder verwijzing naar biologisch - de oogst van grasland en gewassen die u tot 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.
- "In omschakeling op de biologische landbouw" - de oogst van gewassen, grasland en overblijvende gewassen die u vanaf 12 maanden na de startdatum heeft geoogst.

Vanaf wanneer mag ik mijn oogst biologisch noemen?

U mag biologische aanduidingen (naam "biologisch" en bio-keurmerk) gebruiken voor:

- gras dat u vanaf 24 maanden na startdatum oogst.
- de oogst van gewassen die u vanaf 24 maanden na de startdatum heeft gezaaid, geplant of gepoot. Let op: poot/zaait/plant u iets in bijvoorbeeld maand 22 of 23 na de startdatum, dan mag u de oogst niet biologisch noemen! Houdt u hier rekening mee in uw planning?
- de oogst van overblijvende gewassen die u vanaf 36 maanden na de startdatum heeft geoogst.

>> lees verder op p.3

Het jaar 2015 in cijfers

- 3.977 geregistreerde bedrijven
- 5.148 inspecties
- 56.729 ha. biologische grond (excl. omschakeling)
- 1.625 geregistreerde landbouwbedrijven
- 485 nieuwe geregistreerden
- 196 monsternames
- 1.476 verstuurde infopakketten
- 2.178 verstrekte ontheffingen
- 2.572 lichte afwijkingen
- 1.094 ernstige afwijkingen
- 21 kritieke afwijkingen

Bent u geïnteresseerd in de achtergronden bij deze cijfers? Lees dan ons Jaarverslag 2015 online op www.skal.nl

Rekening	2015	2014	2013	2012
120000	1.200.000	1.150.000	1.100.000	1.050.000
130000	1.300.000	1.250.000	1.200.000	1.150.000
140000	1.400.000	1.350.000	1.300.000	1.250.000
150000	1.500.000	1.450.000	1.400.000	1.350.000
160000	1.600.000	1.550.000	1.500.000	1.450.000
170000	1.700.000	1.650.000	1.600.000	1.550.000
180000	1.800.000	1.750.000	1.700.000	1.650.000
190000	1.900.000	1.850.000	1.800.000	1.750.000
200000	2.000.000	1.950.000	1.900.000	1.850.000
210000	2.100.000	2.050.000	2.000.000	1.950.000
220000	2.200.000	2.150.000	2.100.000	2.050.000
230000	2.300.000	2.250.000	2.200.000	2.150.000
240000	2.400.000	2.350.000	2.300.000	2.250.000
250000	2.500.000	2.450.000	2.400.000	2.350.000
260000	2.600.000	2.550.000	2.500.000	2.450.000
270000	2.700.000	2.650.000	2.600.000	2.550.000
280000	2.800.000	2.750.000	2.700.000	2.650.000
290000	2.900.000	2.850.000	2.800.000	2.750.000
300000	3.000.000	2.950.000	2.900.000	2.850.000
310000	3.100.000	3.050.000	3.000.000	2.950.000
320000	3.200.000	3.150.000	3.100.000	3.050.000
330000	3.300.000	3.250.000	3.200.000	3.150.000
340000	3.400.000	3.350.000	3.300.000	3.250.000
350000	3.500.000	3.450.000	3.400.000	3.350.000
360000	3.600.000	3.550.000	3.500.000	3.450.000
370000	3.700.000	3.650.000	3.600.000	3.550.000
380000	3.800.000	3.750.000	3.700.000	3.650.000
390000	3.900.000	3.850.000	3.800.000	3.750.000
400000	4.000.000	3.950.000	3.900.000	3.850.000
410000	4.100.000	4.050.000	4.000.000	3.950.000
420000	4.200.000	4.150.000	4.100.000	4.050.000
430000	4.300.000	4.250.000	4.200.000	4.150.000
440000	4.400.000	4.350.000	4.300.000	4.250.000
450000	4.500.000	4.450.000	4.400.000	4.350.000
460000	4.600.000	4.550.000	4.500.000	4.450.000
470000	4.700.000	4.650.000	4.600.000	4.550.000
480000	4.800.000	4.750.000	4.700.000	4.650.000
490000	4.900.000	4.850.000	4.800.000	4.750.000
500000	5.000.000	4.950.000	4.900.000	4.850.000

Het jaar 2015 in vogelvlucht

Ook 2015 was weer een jaar van flinke groei van de bio-sector, het vijfde jaar op rij. De omzet van biologische producten neemt nog steeds toe, zowel in Nederland als wereldwijd. De Nederlandse biologische sector is inmiddels doorgroeid naar bijna 4.000 gecertificeerde bedrijven. Maar ook de complexiteit in de

biologische handelsstromen neemt toe. Biologisch voedsel gaat op papier en fysiek de hele wereld over. Door toenemende biologische productie en handelsdynamiek zijn ketens steeds complexer. Internationaal ketenonderzoek en toezicht op de import maakt dan ook eens steeds belangrijker deel uit van het werk van Skal. De groeiende biologische sector betekende voor Skal hogere

inspectieaantallen. In 2015 zijn meer dan 5.100 inspecties uitgevoerd, 5% meer dan in 2014. Alle biologische bedrijven die in Nederland gevestigd zijn, zijn tenminste één keer geïnspecteerd. Uit de inspecties van Skal blijkt dat het overgrote deel van de Nederlandse bio-bedrijven ook in 2015 voldeed aan de wettelijke voorschriften; het aantal kritieke afwijkingen

is afgenomen ten opzichte van 2014. Maar ook is in 2015 gebleken dat veel lichte afwijkingen uit 2014 niet op tijd zijn hersteld; ondanks alle communicatie-inspanningen van Skal. Zet dit beeld zich voort, dan zullen er in 2016 veel kritieke afwijkingen geschreven worden. Dit zal leiden tot meer opschortingen en decertificatie van bedrijven.

>>

Mag ik bio-percelen huren of kopen van mijn buurman?

U mag biologische percelen huren, pachten of kopen van een buurman. U moet dit aan ons melden via het formulier "aan/afmelden percelen" dat op de Skal-website te vinden is. Het handigst is als u samen met de buurman waarvan u huurt/koopt/pacht één formulier invult en samen ondertekent. Voor Skal maakt het niet uit of u huurt, pacht of koopt, als het maar formeel geregeld is. U heeft een schriftelijke overeenkomst nodig bij huur of pacht. Het nieuwe perceel moet formeel bij uw bedrijf horen. Met terugwerkende kracht aanmelden van percelen kan niet. Dus vergeet niet het formulier op te sturen!

Mag ik gangbare grond van de buurman pachten/huren?

Ja, dat mag. U moet hiervoor wel de vastgestelde omschakelperiode aanhouden. De grond kan alleen omschakelen als u er het formele gebruik van heeft. Hier is een schriftelijke verklaring voor nodig. Voor het aanmelden bij Skal gebruikt u het formulier aan/afmelden percelen. En ook hier geldt: met terugwerkende kracht percelen aanmelden kan niet.

Mag ik een gangbaar stuk grond toevoegen aan mijn uitloop? (pluimvee)

U moet gangbare grond eerst omschakelen voor u het toevoegt aan uw uitloop. De omschakeltermijn voor een uitloop is 1 jaar. De grond mag ook van uw buurman worden gehuurd. Uw buurman hoeft hiervoor niet biologisch gecertificeerd te zijn. Er is alleen wel een schriftelijke overeenkomst nodig, waaruit blijkt dat u de grond formeel in gebruik heeft. U kunt de uitloop als biologisch gebruiken vanaf het moment dat de grond is toegevoegd aan uw biologisch certificaat.

Een voorbeeld: maïs

Stel: u meldt uw grond aan op 1 juni 2016. Wat u oogst na 1 juni 2017 kunt u verkopen onder de naam "Maïs in omschakeling naar biologische landbouw". Addertje onder het gras: u mag de maïs pas "biologisch" noemen als het is gezaaid na 1 juni 2018 (twee jaar na de startdatum van de omschakelperiode). Als u de maïs in 2018 in mei al zaait, mag het niet als "biologische maïs" worden verkocht. U moet deze maïs dan nog "maïs in omschakeling naar biologisch" noemen. Let hier dus goed op in uw planning van de omschakeling van percelen.

COLUMN

'Stapje voor stapje klantgerichter'

'Als directeur van Skal streef ik naar een open, transparante organisatie. Dat betekent dat we meer communiceren over onze inspectieresultaten, de nalevingscijfers en de ontwikkelingen binnen de biologische sector. Oftewel: we laten steeds meer zien van wat we doen. Een ander onderdeel van een open organisatie is dat we onze werkwijze verbeteren op basis van wat u met ons deelt over uw ervaringen met Skal. We willen weten wat uw verwachtingen zijn over ons toezicht. Daar waar mogelijk, willen we daar aan voldoen. Maar het mag nooit ten kostte gaan van de missie van de organisatie. Het gaat er om dat wat "biologisch" wordt genoemd dat ook daadwerkelijk is. En daarbij is en blijft de wetgeving de meetlat; soms moet iets gewoon omdat het in de wet staat.'

Om er achter te komen hoe u onze inspecties ervaart monitoren we vanaf april 2016 de tevredenheid van de geïnspecteerde. Na de jaarlijkse Skal-inspectie kunt u telefonisch benaderd worden om vragen te beantwoorden over de kwaliteit van de inspectie. Uit de onderzoeken in 2015 blijkt dat u de inspecteurs gemiddeld een rapportcijfer geeft van 7,8. Positieve punten die naar voren kwamen: duidelijke inspecties, deskundige inspecteurs en goede uitleg over regelgeving. Er werden ook verbeterthema's benoemd: verdere digitalisering (minder papierwerk), flexibeler planning inspecties en uitgebreidere informatievoorziening voorafgaand aan de inspecties.

Gelukkig zijn de verbeterthema's voor ons heel herkenbaar. Ik kan u zeggen: "er wordt aan gewerkt!" Alleen die flexibele planning blijft een lastig punt... Onze inspecteurs moeten elk jaar alle geregistreerden door het hele land bezoeken. Om dit mogelijk te maken zonder onnodige kosten, denk aan kilometers en (file)tijd, wordt dit zo slim mogelijk gepland. Tegelijkertijd doen we de afgelopen maanden een groot beroep op uw flexibiliteit; door de lawine aan toelatingsonderzoeken moeten we regelmatig al geplande jaarlijkse inspecties verzetten. Zo heeft een piek in de groei van de sector ook nadelen. Maar gelukkig komen we er meestal samen wel uit. En gaat er naar uw idee iets helemaal mis? Aarzel dan niet om contact op te nemen.'

Margreet
Directeur Skal Biocontrole
mvb@skal.nl

Skal-nieuws

Wat Skal doet om de naleving te verbeteren

Meer dan 60% van de ernstige afwijkingen in 2015 is een herhaalde lichte afwijking uit 2014. In 2014 was 32% van de ernstige afwijkingen een herhaalde lichte afwijking. Het recidivepercentage in 2015 is dus opvallend hoog te noemen. Om het recidivepercentage te verlagen, heeft Skal een communicatie-strategie ontwikkeld om de naleving rond de top drie van meest voorkomende afwijkingen te verbeteren. Zo is er een etiket-checker ontwikkeld, heeft Skal het mogelijk gemaakt dat bedrijven hun Nederlandse certificaatgegevens online uitwisselen en is een filmpje ontwikkeld met uitleg over de massabalans. Ook hebben we begin 2016 workshops gegeven op de Biobeurs over het voorkomen van afwijkingen.

De 4000 voorbij! Sector groeit door in 2016

Mijlpaal: we hebben meer dan 4000 geregistreerde bedrijven! Op 31 december 2015 stonden we op 3977 bedrijven. Tussen eind 2015 en maart zijn er al 176 nieuwe geregistreerden bijgekomen, waarvan 74 landbouwbedrijven en 102 verwerkers, handelsbedrijven en importeurs. Hiervan zijn er 34 inmiddels gecertificeerd. De nieuw gecertificeerden komen uit de volgende provincies: Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland. De groei van de sector is natuurlijk een goede zaak. Maar klein nadeel van deze piek in aanmeldingen is de hoeveelheid toelatingsonderzoeken. Hierdoor kan het zo zijn dat wij de aangekondigde jaarlijkse inspecties bij bestaande bio-bedrijven moeten verschuiven naar later in het jaar. We vragen hiervoor uw begrip. U wordt gebeld door een van onze medewerkers om de inspectie te verschuiven en ontvangt een nieuwe datum voor uw inspectie.

100 inspecties bij hoog risicobedrijven in Nederland

Sinds begin 2016 werkt Skal met een nieuwe risicoweging per bedrijf. De 100 bedrijven met de hoogste risico-score krijgen dit jaar een extra gerichte inspectie op basis van het risicogebied. De variabelen die tezamen de risicoscore bepalen zijn de afwijkingenhistorie van het bedrijf, de combinatie gangbaar met bio, de grootte van de omzet in biologische producten, het type bedrijf (als agrarisch, handel, etc.) en het aantal productspecificaties. Elke variabele heeft zijn eigen gewicht, waarbij de afwijkingenhistorie het zwaarst meeweegt.

Op basis van de resultaten van deze 100 inspecties, zullen we het systeem per 2017 wellicht verder verfijnen of uitbreiden. Risicogericht toezicht is veel meer dan alleen een risico-score aan een bedrijf toekennen. Vandaar de keuze om in 2016 slechts 100 van de in totaal 700 gerichte inspecties in te zetten op basis van de nieuwe risico-score. De overige 600 gerichte inspecties zetten we in op basis van de actualiteit en risicosectoren.

Colofon

Skal Actueel is een uitgave van Skal, toezichthouder op de biologische productie, aangewezen door het ministerie van Economische zaken. Skal Actueel is gedrukt op FSC gecertificeerd papier. Skal Actueel wordt kosteloos toegezonden aan geregistreerde bedrijven en relaties. ISSN nr 15693872. Eindredactie: Skal Biocontrole, Zwolle. Ontwerp: People Like Frank, Groningen. Druk: drukkerij Bredewold, Wezep.